

Nejen za koniklecem a hlaváčkem do NPP Dunajovické kopce

Předjarní chladné, ale slunečné dny s průzračným vzduchem a dalekými obzory, ještě nezastřeny zelení listoví, vysloveně vybízejí k výletům do otevřených krajin. Vypravme se proto do jedné z nich. Zatím toho sice moc nekvete, což je však příležitost jednak vnímat krajinu jako celek, jednak soustředit se na to, co krásného do ní vnesl člověk, třeba na drobné sakrální stavby. I přesto se však budeme poohlížet také po prvních poslech jara z rostlinné říše, které zde můžeme potkat – po konikleci velkokvětém (*Pulsatilla grandis*) a hlaváčku jarním (*Adonis vernalis*). Vyzrazíme-li sem o něco později, možná budeme mít štěstí i na koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*).

Z Dolních Dunajovic se vydáme Sklepní ulicí směrem ke skupině vinných sklepů. Než vejdemo mezi vinohrady, po pravé straně cesty nás zaujme kamenný klasicistní kříž s ukřižovaným Kristem. Za povšimnutí stojí reliéf zdobící patu kříže, zobrazuje totiž klečící Máří Magdalénu s lebkou v ruce. Vinné sklepy obejdeme zleva a pokračujeme rovně až na rozcestí čtyř cest, kde se dáme opět rovně a ze severu obejdeme bizarně vypadající, za socialismu zterasovaný kopec Velká Slunečná; aktivnější z nás si ho mohou vyšlápnout či vyběhnout a pokochat se kruhovým rozhledem. Na severozápadním úpatí Velké Slunečné se dáme doprava směrem na Růžovou horu; už zdálky nás jistě upoutá její dominanta – poměrně starý jedinec topolu černého (*Populus nigra*), dřeviny která se u nás řadí mezi kriticky ohrožené druhy, a to zejména kvůli křížení s vysazovaným nepůvodním a šířícím se topolem kanadským (*Populus xcanadensis*). Pod tímto krásným stromem je lavička, vybízející k posazení a vstřebání *genia loci*.

Máme-li čas a chuť, můžeme se vydat dál po hlavním hřebeni Dunajovických kopců přes Janskou horu a Malou Slunečnou k vodárně a zase zpět. Na rozcestí pod Růžovou horou se dáme cestou směřující na JZ, která se po chvíli stočí na JV. Pokračujeme po ní až na další rozcestí, kde zabočíme doleva. Na Rochusberg (severnější vrchol Liščího kopce) vystoupáme po jeho severním svahu pěšinkou, která byla v roce 2016 v rámci projektu „Kaple cestou“ studenta architektury Vojtěcha Koláře osazena pěti drobnými objekty, symbolizujícími prvky mobiliáře běžné kaple. Jsou to popořadě od úpatí: schody, lavice, ambon, klekátka a kříž. Všechny objekty až na dřevěný kříž jsou vyrobeny z bělostného vápence, pocházejícího ze Středomoří, a do krajiny jsou zasazeny velmi citlivě. Dovedou nás až k torzu klasicistního kamenného kříže. Do dnešní doby se z něj dochovaly pouze sokl a patka, jež je ze třech stran zdobena mimořádně zdařilými reliéfy – sv. Rocha, sv. Rozálie a sv. Šebestiána. Tito tři světci bývají vzýváni jako ochránci před morem, a proto se často objevují na barokních morových sloupech. S výhledem na Mikulov si připomeneme, že poutní kaple na Svatém kopečku je také zasvěcena jednomu z nich, a to sv. Šebestiánovi. Z patky ční zbytek litinového kříže, který nahrazoval původní kamenný kříž, zničený nejspíše úderem blesku. Kříž byl na tomto místě vztyčen nedlouho po zboření kaple sv. Rocha, k němuž došlo v souvislosti s reformní činností císaře Josefa II.

Zajdeme ještě na Liščí kopec, kde je největší pravděpodobnost, že potkáme koniklec velkokvětý. Potom se vrátíme na Rochusberg, stejnou pěšinkou sejdemo dolů z kopce a na rozcestí čtyř cest se dáme na JJV, po chvíli zabočíme doleva na cestu mezi vinohrady, která se zanedlouho napojí na zpevněnou komunikaci. Po ní se dáme doprava a pokračujeme rovně až k soše sv. Marka, kterou budeme mít po levé straně. Sv. Marek byl jedním z evangelistů, je mimo jiné patronem notářů, zedníků, košíkářů, sklenářů, písařů a města Benátek. Zajišťuje dobré počasí a dobrou úrodu a ochraňuje před bleskem, krupobitím a náhlou smrtí. Postava světce je doplněna o jeho atributy – v levé ruce drží otevřenou knihu a u nohou mu leží lev. Na trojbokém soklu sochy jsou patrné reliéfy třech světců, které už známe – sv. Šebestiána, sv. Rozálie a sv. Rocha. U sochy zahneme doleva, dojdeme pod vinné sklepy a odtud do Dolních Dunajovic stejnou cestou, jako jsme přišli.